

Revisionsrapport

Beslutad: 2024-03-19

Diarienummer: 2023/0455

Karlstad universitet

Revisionsrapport – Karlstad universitets årsredovisning 2023

Riksrevisionen har granskat Karlstad universitets årsredovisning 2023, daterad 2024-02-20. Vi vill med denna revisionsrapport uppmärksamma er på iakttagelser från vår granskning.

Våra iakttagelser har påverkat revisionsberättelsen. Vi har lämnat ett uttalande med reservation om ledningen efterlevt de föreskrifter som är tillämpliga för användning av anslag och inkomster.

Vi vill att ni svarar på denna revisionsrapport senast 2024-04-26. Beskriv om och i så fall vilka åtgärder ni planerar för att rätta till bristerna som lett till våra iakttagelser.

Karlstad universitet bedriver uppdragsutbildning tillsammans med dotterbolag

Karlstads universitet (KAU) äger via sitt helägda bolag, Karlstad universitet holding AB, samtliga aktier i Karlstads universitet uppdrags AB (KUUAB). KAU bedriver uppdragsutbildning tillsammans med KUUAB. KAU står som huvudman för uppdragsutbildningen men har genom ett samarbetsavtal flyttat över administrationen av kurser till KUUAB.

All uppdragsutbildning faktureras av KAU men enligt samarbetsavtalet och den redovisningsmodell som används flyttas serviceavgiften och utvecklingsmedlen över till KUUAB. Motsvarande belopp intäktsreduceras hos KAU. Övriga kostnader för uppdragsutbildningen bokförs i KAU:s redovisning, till exempel kostnader för personal och lokaler.

Utvecklingsmedlen har löpande flyttats över till KUUAB. Utvecklingsmedlen ska användas för utveckling av kurser inom uppdragsutbildningen, vilket framgår av samarbetsavtalet. När KAU har direkta kostnader som kan kopplas till kursutveckling eller liknande skickar de faktura till KUUAB. Ackumulerade utvecklingsmedel som flyttats över till KUUAB uppgår 2023 till 59 miljoner kronor.

KUUAB redovisar utvecklingsmedel som en avsättning sedan 2019 och avsättningen uppgår till 53 miljoner kronor. Resterande del avser äldre utvecklingsmedel och är bokförda mot KUUAB:s egna kapital. Som en följd av att KAU intäktsreducerar utvecklingsmedlen i sin redovisning finns det inte någon fordran på KUUAB i KAU:s redovisning.

KAU redovisar i årsredovisningen för 2023 de utvecklingsmedel som finns hos KUUAB i tabell 19. Tabellen är ett komplement till tabell 18 där KAU redovisar den avgiftsbelagda verksamheten.

Uppdragsutbildningen följer inte det ekonomiska målet full kostnadstäckning

Det ekonomiska målet för uppdragsutbildningen är full kostnadstäckning, enligt 5 § avgiftsförordningen (1992:191) samt 5 § i förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor. Det innebär att KAU ska beräkna avgifterna så att de täcker verksamhetens kostnader på ett eller några års sikt.

Det ackumulerade överskottet för all avgiftsbelagd verksamhet med krav på full kostnadstäckning uppgår till 60 miljoner kronor per den sista december 2023, vilket motsvarar cirka 82 procent av omsättningen. Om överskottet uppgår till mer än 10 procent ska myndigheten lämna ett förslag till regeringen om hur överskottet ska disponeras, enligt 25 a § avgiftsförordningen. KAU har inte lämnat något förslag till regeringen, justerat avgiftsnivåerna eller gjort några andra åtgärder för att hantera överskottet.

KAU har inte följt det ekonomiska målet full kostnadstäckning. Vi har därför lämnat ett uttalande med reservation om ledningens efterlevnad av tillämpliga föreskrifter för användning av anslag och inkomster.

Överföring av utvecklingsmedel till dotterbolag

Vår bedömning är att utvecklingsmedlen är ett överskott från uppdragsutbildningen. Överskottet bör redovisas hos KAU och finnas på KAU:s räntekonto i

Riksgäldskontoret eftersom medlen är räntebärande och tänkta att användas av KAU för att utveckla uppdragsutbildning. En myndighet som har tilldelats ett räntekonto i Riksgäldskontoret ska använda detta för de likvida medel som myndigheten disponerar i sin verksamhet, enligt 3 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210).

KAU saknar godkännande från regeringen att använda ett annat konto än räntekontot i Riksgäldskontoret. Vi har därför lämnat ett uttalande med reservation om ledningens efterlevnad av tillämpliga föreskrifter för användning av anslag och inkomster. Risktagandet har ökat i och med att KUUAB placerat delar av utvecklingsmedlen i värdepapper.

Rekommendationer

Vi lämnar dessa rekommendationer till Karlstad universitet:

- Ändra redovisningsmodell och upprätta ett nytt avtal mellan KAU och KUUAB där det framgår att utvecklingsmedel för att utveckla uppdragsutbildningen ska finnas hos KAU och inte längre flyttas över till KUUAB.
- Ta fram en plan för hur överskottet hos KUUAB ska minska och resultatet för uppdragsutbildningen ska komma i balans.
- Regelbundet följa upp planen för att säkerställa att den är realistisk och genomförbar på sikt. KAU bör även kommentera planen i kommande års årsredovisningar tills dess att resultatet är i balans.

Ansvarig revisor Henrik Laginder har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Christoffer Roos har varit föredragande.

Henrik Laginder

För kännedom

Utbildningsdepartementet

Finansdepartementet, budgetavdelningen